

Οι Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στοχεύουν στην αποτύπωση των αντιλήψεων των επιχειρηματιών και καταναλωτών για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση και των προσδοκιών τους για διάφορα οικονομικά μεγέθη. Τα στοιχεία συλλέγονται μηνιαία, βάσει εναρμονισμένων ερωτηματολογίων σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και καλύπτουν τους τομείς των υπηρεσιών, του λιανικού εμπορίου, της οικοδομικής βιομηχανίας, της μεταποίησης καθώς και τα νοικοκυριά-καταναλωτές. Η χρησιμότητα αυτών των στοιχείων έγκειται στις προπορευόμενες πληροφορίες που περιέχουν για την εξέλιξη διαφόρων μακροοικονομικών μεγεθών, συνεπώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην κατασκευή βραχυπρόθεσμων προβλέψεων για το ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ και άλλων οικονομικών μεταβλητών. Τα στοιχεία παρουσιάζουν τη διαφορά του ποσοστού των ερωτηθέντων που απάντησαν θετικά από το ποσοστό αυτών που εκφράστηκαν αρνητικά. Οι έρευνες περιέχουν ερωτήσεις που αφορούν την τρέχουσα οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων και νοικοκυριών (Τρέχουσα Κατάσταση) ή τις προσδοκίες τους για το προσεχές μέλλον (Προσδοκίες). Για κάθε τομέα υπολογίζεται ένας δείκτης που αντανακλά τη γενική αντίληψη στο συγκεκριμένο τομέα (τρέχουσα κατάσταση και προσδοκίες). Για παρουσίαση της ευρύτερης οικονομικής κατάστασης στην Κύπρο δημοσιεύεται ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ-ΚΟΕ) ο οποίος αποτελείται από σταθμισμένες απαντήσεις που αφορούν την τρέχουσα κατάσταση και τις προσδοκίες από όλους τους τομείς και καταναλωτές. Η στάθμιση του εν λόγω δείκτη λαμβάνει υπόψη τη συνεισφορά του κάθε τομέα στο ΑΕΠ της Κύπρου. Οι έρευνες διενεργούνται ανάμεσα σε ανώτερα στελέχη εταιρειών σε δείγμα το οποίο δίνει μεγαλύτερη βαρύτητα σε μεγαλύτερες επιχειρηματικές μονάδες. Για τα νοικοκυριά-καταναλωτές το δείγμα είναι τυχαίο και η έρευνα γίνεται τηλεφωνικά. Οι έρευνες διεξάγονται μεταξύ της πρώτης και της τρίτης εβδομάδας του κάθε μήνα.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

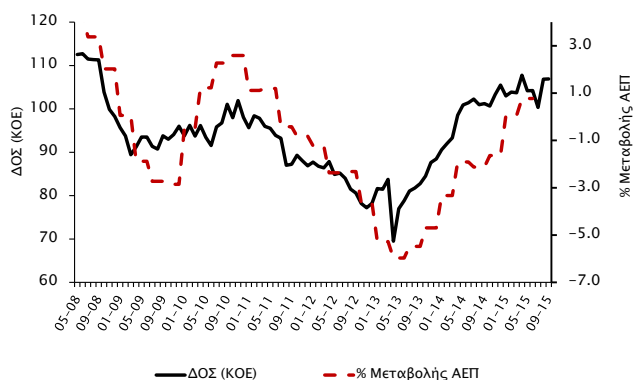
Τον Σεπτέμβριο 2015 το οικονομικό κλίμα δεν παρουσίασε μεταβολή από το επίπεδο των 106,9 μονάδων που κατέγραψε ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ) τον Αύγουστο. Παρά τη γενική βελτίωση του κλίματος σε τομείς και καταναλωτές, με εξαίρεση οριακή υποχώρηση στις υπηρεσίες, ο ΔΟΣ τον Σεπτέμβριο παρέμεινε αμετάβλητος λόγω ταυτόχρονων θετικών και αρνητικών μεταβολών στις συνιστώσες του. Αναλυτικότερα, η στασιμότητα του ΔΟΣ οφείλεται, από τη μια, στη χειροτέρευση των προσδοκιών στις υπηρεσίες (ζήτηση το επόμενο τρίμηνο) και της τρέχουσας κατάστασης στη μεταποίηση καθώς και στη μειωμένη πιθανότητα αποταμίευσης των νοικοκυριών, και από την άλλη, στην καλύτερευση όλων των υπόλοιπων πτυχών που απαρτίζουν τον ΔΟΣ.

Η βελτίωση του κλίματος στο λιανικό εμπόριο και στις κατασκευές σχετίζεται κυρίως με αυξημένες πωλήσεις το τελευταίο τρίμηνο και με λιγότερο απαισιόδοξες εκτιμήσεις για τις προοπτικές απασχόλησης αντίστοιχα. Η καλύτερευση του κλίματος στη μεταποίηση προέρχεται κυρίως από προσδοκίες για αυξημένη παραγωγή το επόμενο τρίμηνο. Η οριακή βελτίωση στην καταναλωτική εμπιστοσύνη είναι αποτέλεσμα πιο αισιόδοξων εκτιμήσεων σχετικά με την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών και της Κύπρου γενικότερα κατά τους επόμενους 12 μήνες.

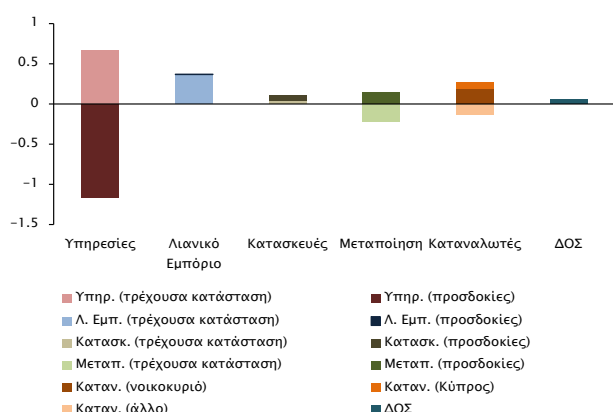
Τον Σεπτέμβριο 2015 ο Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΔΟΣ)¹ για την Κύπρο δεν παρουσίασε μεταβολή παραμένοντας στα επίπεδα του Αυγούστου 2015.² Από τον Μάιο 2014 ο ΔΟΣ κινείται πάνω από τον μακροχρόνιο μέσο όρο του (δηλ. 100 μονάδες) προδιαγράφοντας ευνοϊκότερες συνθήκες στην κυπριακή οικονομία.³

Διάγραμμα 1: Δείκτης Οικονομικής Συγκυρίας (ΚΟΕ) και ρυθμός μεταβολής ΑΕΠ

Παρά τη γενική βελτίωση του κλίματος στους τομείς, με εξαίρεση οριακή υποχώρηση στις υπηρεσίες, ο ΔΟΣ τον Σεπτέμβριο παρέμεινε αμετάβλητος λόγω ταυτόχρονων θετικών και αρνητικών μεταβολών στις συνιστώσες του. Αναλυτικότερα, η στασιμότητα του ΔΟΣ οφείλεται, από τη μια, στη χειροτέρευση των προσδοκιών στις υπηρεσίες και της τρέχουσας κατάστασης στη μεταποίηση καθώς και στη μειωμένη πιθανότητα αποταμίευσης των νοικοκυριών, και από την άλλη, στη βελτίωση όλων των υπόλοιπων πτυχών που απαρτίζουν τον ΔΟΣ (Διάγραμμα 2).

Διάγραμμα 2: Αλλαγή ΔΟΣ και οι συνιστώσες της (Αυγ 15-Σεπ 15)

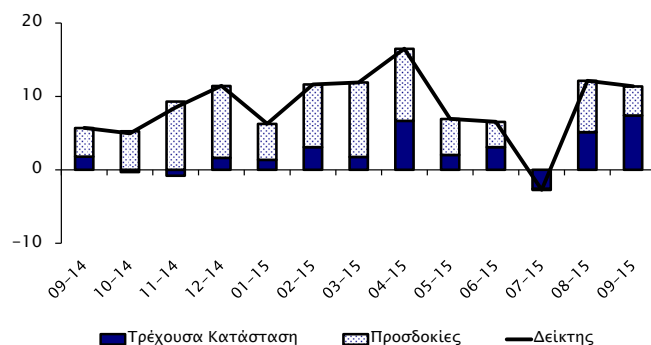
¹ Economic Sentiment Indicator (ESI).

² Από το Φεβρουάριο 2015 οι τιμές του ΔΟΣ (ΚΟΕ) έχουν αναθεωρηθεί λόγω αναπροσαρμογής του μακροχρόνιου μέσου όρου των στοιχείων που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή του Δείκτη.

³ Ο ρυθμός μεταβολής του ΑΕΠ (σταθερές τιμές 2005) υπολογίζεται σε σύγκριση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου χρόνου (πηγή: "Α.Ε.Π. ΣΕ ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΤΙΜΕΣ, 2ο ΤΡΙΜΗΝΟ 2015", Στατιστική Υπηρεσία 08/09/15).

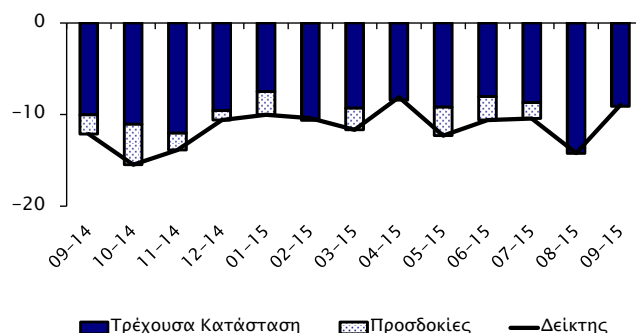
Στον τομέα των *υπηρεσιών* το επιχειρηματικό κλίμα κατέγραψε επιδείνωση αφού η χειροτέρευση στις προσδοκίες ήταν εντονότερη από τη βελτίωση της τρέχουσας κατάστασης (Διάγραμμα 3). Συγκριτικά με τον Αύγουστο, περισσότερες επιχειρήσεις αξιολόγησαν θετικά την οικονομική κατάσταση της επιχειρήσής τους το τελευταίο τρίμηνο, και ταυτόχρονα περισσότερες δήλωσαν πως η ζήτησή τους κατά τους τελευταίους τρεις μήνες έχει αυξηθεί. Τον Σεπτέμβριο πολύ λιγότερες επιχειρήσεις σε σχέση με τον περασμένο μήνα εκτιμούν ότι ο κύκλος εργασιών τους το επόμενο τρίμηνο θα αυξηθεί. Επιπλέον, τον Σεπτέμβριο οι αξιολογήσεις τους για την απασχόληση το τελευταίο τρίμηνο καθώς και οι εκτιμήσεις τους για την αναμενόμενη απασχόληση διαμορφώθηκαν λιγότερο αισιόδοξες απ' ό,τι τον Αύγουστο. Οι προθέσεις των επιχειρήσεων για μειώσεις τιμών τους επόμενους μήνες παραμένουν και τον Σεπτέμβριο (Πίνακας 1).

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος - Υπηρεσίες (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Στο *λιανικό εμπόριο* το επιχειρηματικό κλίμα καλυτέρευσε κυρίως λόγω βελτίωσης της τρέχουσας κατάστασης (Διάγραμμα 4). Σε σύγκριση με τον Αύγουστο, λιγότερες επιχειρήσεις παρατήρησαν μειώσεις στις πωλήσεις τους το τελευταίο τρίμηνο και παράλληλα λιγότερες αναφέρθηκαν σε συσσώρευση τρεχόντων αποθεμάτων.

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος - Λιανικό Εμπόριο (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

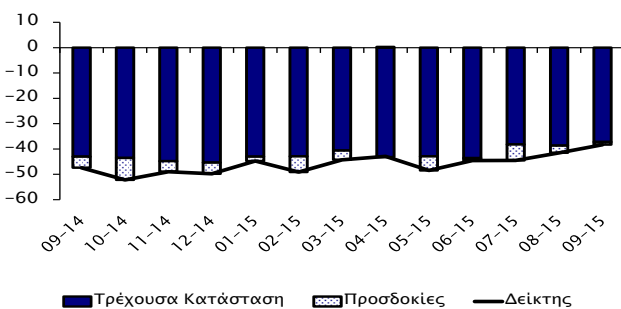

Τον Σεπτέμβριο περισσότερες επιχειρήσεις σε σχέση με τον περασμένο μήνα εκτιμούν αύξηση της δραστηριότητάς τους καθώς και των παραγγελιών σε προμηθευτές κατά τους

επόμενους τρεις μήνες. Οι προσδοκίες για τον αριθμό των εργαζομένων παρέμειναν σταθερές για τρίτο συνεχόμενο μήνα, χωρίς να αναμένονται σημαντικές μεταβολές στην απασχόληση του κλάδου. Σταθεροποιητικές τάσεις διαφαίνονται και στις προθέσεις για τις τιμές πώλησης τους επόμενους μήνες (Πίνακας 1).

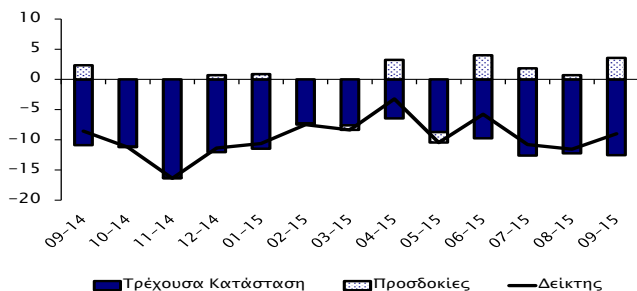
Στον τομέα των **κατασκευών** το επιχειρηματικό κλίμα καλυτέρευσε λόγω βελτίωσης της τρέχουσας κατάστασης και των προσδοκιών (Διάγραμμα 5). Τον Σεπτέμβριο οι αξιολογήσεις των επιχειρήσεων για την οικοδομική τους δραστηριότητα καθώς και για τα υπό εξέλιξη έργα τους (current overall order books) ήταν λιγότερο αρνητικές σε σχέση με τον περασμένο μήνα. Επιπλέον, συγκριτικά με τον Αύγουστο, λιγότερες επιχειρήσεις σχεδιάζουν μειώσεις στην απασχόληση και παράλληλα περισσότερες προτίθενται να μειώσουν τις τιμές πώλησης κατά τους επόμενους τρεις μήνες (Πίνακας 1).

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος - Κατασκευές (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

Στη **μεταποίηση** το επιχειρηματικό κλίμα σημείωσε βελτίωση κυρίως λόγω καλυτέρευσης των προσδοκιών (Διάγραμμα 6). Τον Σεπτέμβριο σημειώθηκε βελτίωση στις αξιολογήσεις των επιχειρήσεων για την παραγωγή του τελευταίου τριμήνου καθώς και στις εκτιμήσεις τους για την παραγωγή κατά τους επόμενους τρεις μήνες. Παράλληλα, λιγότερες επιχειρήσεις συγκριτικά με τον Αύγουστο δήλωσαν ότι έχουν μειωθεί οι συνολικές παραγγελίες τους. Αντίθετα, αρνητικότερα από ό,τι τον περασμένο μήνα αξιολογήθηκαν οι τρέχουσες οι παραγγελίες για εξαγωγές.

Διάγραμμα 6: Δείκτης Επιχειρηματικού Κλίματος - Μεταποίηση (συνεισφορά τρέχουσας κατάστασης και προσδοκιών)

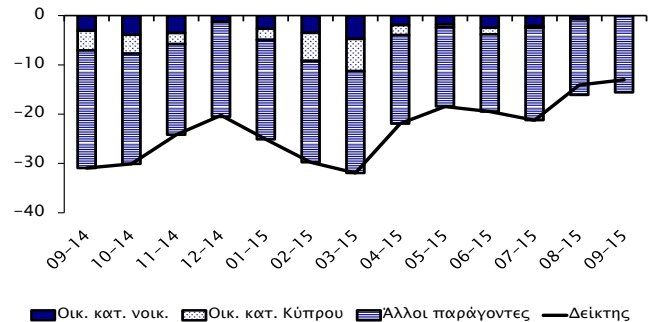

Τον Σεπτέμβριο πολύ λιγότερες επιχειρήσεις απάντησαν ότι τα τρέχοντα αποθέματα των τελικών προϊόντων βρίσκονται σε χαμηλά επίπεδα. Σύμφωνα με τις

απαντήσεις των επιχειρήσεων δεν αναμένονται σημαντικές μεταβολές στην απασχόληση το επόμενο τρίμηνο, ενώ καταγράφεται μικρή πτωτική τάση για τις τιμές των βιομηχανικών προϊόντων το επόμενο τρίμηνο (Πίνακας 1).

Το κλίμα ανάμεσα στους **καταναλωτές** τον Σεπτέμβριο βελτιώθηκε ελαφρώς συγκριτικά με τον Αύγουστο. Οι αξιολογήσεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση της Κύπρου και των νοικοκυριών τους τελευταίους 12 μήνες ήταν λιγότερο αρνητικές. Βελτίωση συγκριτικά με τον Αύγουστο κατέγραψαν και οι προσδοκίες των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους και της Κύπρου τους επόμενους 12 μήνες. Τον Σεπτέμβριο το ποσοστό των ερωτηθέντων που αναμένει περαιτέρω αύξηση στον αριθμό των ανέργων τους επόμενους 12 μήνες έχει μειωθεί ελαφρώς (Διάγραμμα 7, Πίνακας 1).

Διάγραμμα 7: Δείκτης Προσδοκιών - Καταναλωτές (συνεισφορά οικονομικής κατάστασης και άλλων παραγόντων)

Συγκριτικά με τον Αύγουστο, περισσότεροι καταναλωτές παρατήρησαν σταθερές ή μειωμένες τιμές τον τελευταίο χρόνο και ταυτόχρονα περισσότεροι αναμένουν ότι οι τιμές τους επόμενους 12 μήνες θα παραμείνουν αμετάβλητες ή θα μειωθούν. Αν και σημαντικό ποσοστό θεωρεί την τρέχουσα περίοδο ως ακατάλληλη για μεγάλες αγορές, τον Σεπτέμβριο παρατηρείται κάποια υποχώρηση στο ποσοστό αυτών που παρουσιάζονται διστακτικοί στο να προβούν σε σημαντικές αγορές τους επόμενους 12 μήνες. Περισσότεροι καταναλωτές σε σχέση με τον Αύγουστο χαρακτηρίζουν την τρέχουσα περίοδο ως ακατάλληλη για αποταμίευση και ταυτόχρονα η πλειοψηφία των ερωτηθέντων συνεχίζει να θεωρεί το ενδεχόμενο αποταμίευσης τους επόμενους 12 μήνες ως απομακρυσμένο.

Συμπερασματικά, ο ΔΟΣ για την Κύπρο τον Σεπτέμβριο 2015 δεν παρουσίασε μεταβολή από το επίπεδο που καταγράφηκε τον Αύγουστο 2015 λόγω ταυτόχρονων θετικών και αρνητικών μεταβολών στις συνιστώσες του. Το κλίμα στις υπηρεσίες σημείωσε οριακή επιδείνωση, ενώ στο λιανικό εμπόριο, κατασκευές και μεταποίηση καθώς και ανάμεσα στους καταναλωτές διαμορφώθηκε λιγότερο αρνητικό συγκριτικά με τον Αύγουστο.

Πίνακας 1: Διαφορά μεταξύ ποσοστού θετικών και ποσοστού αρνητικών απαντήσεων¹

Μήνας	2014				2015								
	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ (ΚΟΕ)	101.2	100.7	103.3	105.5	103.0	103.9	103.7	107.7	104.2	104.2	100.3	106.9	106.9
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ													
Επιχειρηματικό Κλίμα - Δείκτης ²	6	5	9	11	6	12	12	17	7	7	-3	12	11
Οικονομική κατάσταση επιχείρησης τους τελευταίους 3 μήνες ³	0	-3	-6	1	-1	6	1	9	2	8	-1	9	10
Ζήτηση τους τελευταίους 3 μήνες ³	6	2	3	4	5	3	5	11	4	2	-7	7	12
Αναμενόμενη ζήτηση τους επόμενους 3 μήνες ³	12	16	28	29	15	26	30	30	15	10	0	21	12
Απασχόληση τους τελευταίους 3 μήνες	10	5	0	4	1	3	3	1	1	6	4	11	8
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	7	1	6	3	-1	8	4	8	1	4	2	6	-5
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	-5	-8	-12	-14	-12	-14	-21	-11	-6	-9	-12	-9	-10
ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ													
Επιχειρηματικό Κλίμα - Δείκτης ²	-12	-15	-14	-11	-10	-10	-12	-8	-12	-11	-10	-14	-9
Πωλήσεις τους τελευταίους 3 μήνες ³	-34	-35	-34	-31	-29	-33	-29	-26	-27	-24	-25	-34	-29
Τρέχοντα αποθέματα ³	-4	-2	2	-2	-7	-1	-1	-1	0	0	1	9	-1
Αναμενόμενες πωλήσεις τους επόμενους 3 μήνες ³	-6	-13	-6	-3	-8	1	-7	1	-9	-8	-5	0	1
Αναμενόμενες παραγγελίες σε προμηθευτές τους επόμενους 3 μήνες	-20	-27	-26	-24	-23	-20	-19	-16	-23	-23	-16	-20	-12
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες	-3	-1	-4	0	1	-3	1	0	1	-2	-1	-1	-1
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	-16	-8	-11	-13	-17	-2	-3	9	10	10	1	-3	0
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ													
Επιχειρηματικό Κλίμα - Δείκτης ²	-47	-52	-49	-50	-45	-49	-44	-43	-48	-45	-45	-42	-38
Οικονομική δραστηριότητα τους τελευταίους 3 μήνες	-43	-44	-40	-30	-25	-25	-28	-23	-32	-20	-25	-33	-28
Υπό εξέλιξη έργα (current overall order books) ³	-86	-87	-90	-91	-86	-86	-81	-86	-86	-87	-76	-77	-75
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες ³	-9	-17	-8	-9	-3	-12	-7	1	-11	-2	-13	-6	-2
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	-24	-24	-16	-13	-10	-14	-27	-14	-25	-20	-31	-27	-33
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ													
Επιχειρηματικό Κλίμα - Δείκτης ²	-9	-11	-16	-11	-11	-8	-8	-3	-10	-6	-11	-12	-9
Παραγωγή τους τελευταίους 3 μήνες	-9	-21	-20	-22	-14	-8	-14	-5	-8	-24	-19	-14	6
Τρέχουσες συνολικές παραγγελίες ³	-47	-49	-61	-53	-53	-44	-49	-44	-49	-46	-55	-56	-46
Τρέχουσες παραγγελίες για εξαγωγές	-41	-25	-41	-37	-38	-27	-32	-19	-28	-31	-11	-30	-36
Τρέχοντα αποθέματα τελικών προϊόντων ³	-15	-15	-12	-17	-18	-22	-26	-24	-22	-17	-17	-19	-8
Αναμενόμενη παραγωγή τους επόμενους 3 μήνες ³	7	0	0	2	3	-1	-2	10	-5	12	6	2	11
Αναμενόμενη απασχόληση τους επόμενους 3 μήνες ⁴	-4	-7	-5	0	0	-4	-1	-1	-1	3	0	0	-1
Αναμενόμενες τιμές πώλησης τους επόμενους 3 μήνες	-5	1	2	3	1	0	-2	6	-3	5	5	2	-3
ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ													
Δείκτης ²	-31	-30	-24	-20	-25	-30	-32	-22	-18	-19	-21	-14	-13
Οικονομική κατάσταση νοικοκυριού τους τελευταίους 12 μήνες	-38	-42	-41	-35	-34	-34	-31	-31	-27	-28	-30	-26	-23
Αναμενόμενη οικονομική κατάσταση νοικοκυριού τους επόμενους 12 μήνες ³	-12	-16	-14	-5	-11	-14	-19	-8	-7	-10	-8	-3	0
Οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους τελευταίους 12 μήνες	-45	-51	-43	-37	-37	-40	-41	-35	-30	-26	-22	-20	-12
Αναμενόμενη οικονομική κατάσταση στην Κύπρο τους επόμενους 12 μήνες ³	-16	-15	-9	1	-9	-23	-26	-8	-2	-5	-2	8	10
Τιμές καταναλωτικών αγαθών τους τελευταίους 12 μήνες	-19	-16	-14	-23	-28	-38	-14	-12	-2	-7	-9	-11	-15
Αναμενόμενες τιμές καταναλωτικών αγαθών τους επόμενους 12 μήνες	-30	-18	-20	-33	-43	-37	-26	-18	-6	-13	-12	-18	-22
Αναμενόμενη ανεργία στην Κύπρο τους επόμενους 12 μήνες ^{3, 4}	35	26	21	22	29	24	24	22	13	11	19	13	11
Καταλληλότητα τρέχουσας χρονικής στιγμής για μεγάλες αγορές	-43	-47	-43	-40	-48	-38	-42	-39	-43	-38	-43	-35	-38
Δαπάνες για μεγάλες αγορές τους επόμενους 12 μήνες	-53	-53	-48	-46	-52	-51	-45	-45	-41	-40	-47	-43	-39
Καταλληλότητα τρέχουσας χρονικής στιγμής για αποταμίευση	-33	-38	-34	-24	-31	-29	-32	-24	-25	-30	-23	-19	-25
Πιθανότητα αποταμίευσης τους επόμενους 12 μήνες ³	-60	-63	-53	-55	-52	-58	-59	-50	-52	-52	-56	-48	-51
Δήλωση-περιγραφή για την τρέχουσα κατάσταση του νοικοκυριού	-1	-7	-1	0	-2	1	-1	3	3	1	0	4	1

Σημειώσεις:

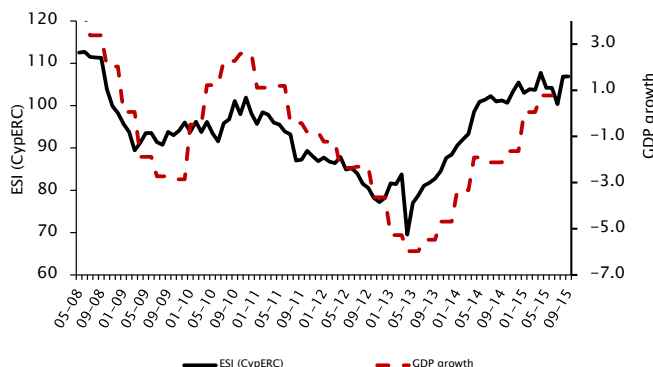
¹ Οι θετικές απαντήσεις αναφέρονται σε αύξηση/βελτίωση/καταλληλότητα/πάνω από το κανονικό/μεγάλη πιθανότητα και οι αρνητικές στα αντίθετα. Τα στοιχεία είναι διορθωμένα από εποχιακές διακυμάνσεις (seasonally adjusted).

² Η κατασκευή του δείκτη περιγράφεται στο http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/surveys/documents/userguide_en.pdf
³ Οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση περιλαμβάνονται στην κατασκευή του δείκτη για την κάθε έρευνα.

⁴ Ακολουθώντας εισήγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι απαντήσεις στη συγκεκριμένη ερώτηση δεν διορθώνονται για εποχιακές διακυμάνσεις (non-seasonally adjusted).

September 2015

Figure 1: Economic Sentiment Indicator (ESI CypERC) and GDP growth

Note: The weights used in the calculation of the Economic Sentiment Indicator constructed by the Economics Research Centre (ESI CypERC) reflect the contribution of each sector to the GDP of Cyprus.

Figure 2: Decomposition of the change in ESI (CypERC), Aug 15-Sep 15

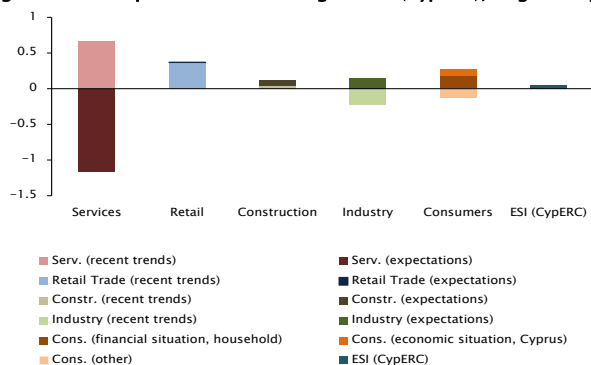

Figure 5: Construction Confidence Indicator (contribution of recent trends and expectations)

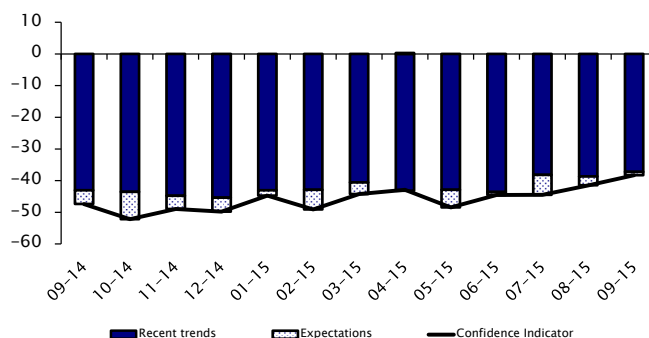

Figure 3: Services Confidence Indicator (contribution of recent trends and expectations)

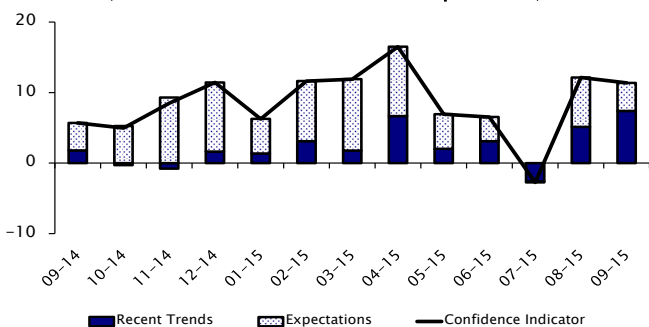

Figure 6: Industrial Confidence Indicator (contribution of recent trends and expectations)

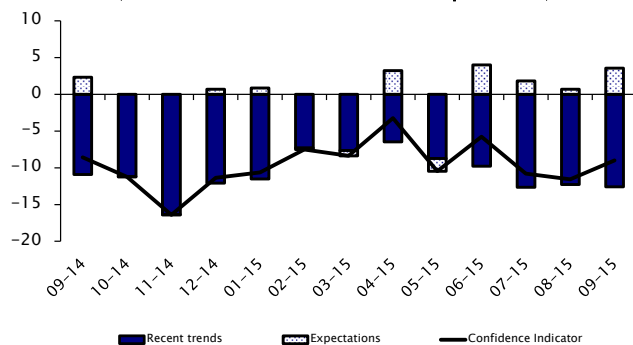

Figure 4: Retail Trade Confidence Indicator (contribution of recent trends and expectations)

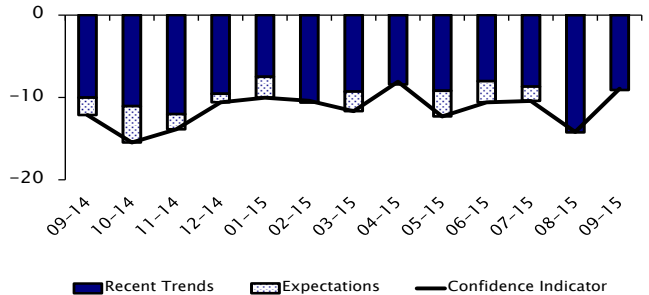
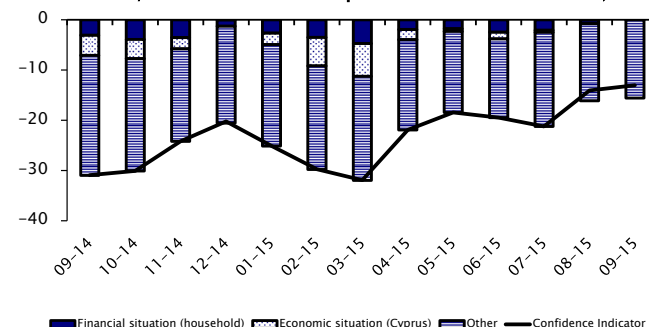

Figure 7: Consumer Confidence Indicator (contribution of financial/economic situation expectations and other factors)

Note: Other factors include unemployment expectations and savings intentions.

Table 1: Difference between the percentage of positive and negative responses (balance)¹ and ESI (CypERC)

Month	2014				2015								
	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ECONOMIC SENTIMENT INDICATOR (ESI CypERC)²	101.2	100.7	103.3	105.5	103.0	103.9	103.7	107.7	104.2	104.2	100.3	106.9	106.9
SERVICES													
Services Confidence Indicator ³	6	5	9	11	6	12	12	17	7	7	-3	12	11
Business situation, past 3 months ⁴	0	-3	-6	1	-1	6	1	9	2	8	-1	9	10
Turnover (demand), past 3 months ⁴	6	2	3	4	5	3	5	11	4	2	-7	7	12
Expected turnover (demand), next 3 months ⁴	12	16	28	29	15	26	30	30	15	10	0	21	12
Employment, past 3 months	10	5	0	4	1	3	3	1	1	6	4	11	8
Expected employment, next 3 months	7	1	6	3	-1	8	4	8	1	4	2	6	-5
Expected selling prices, next 3 months	-5	-8	-12	-14	-12	-14	-21	-11	-6	-9	-12	-9	-10
RETAIL TRADE													
Retail Trade Confidence Indicator ³	-12	-15	-14	-11	-10	-10	-12	-8	-12	-11	-10	-14	-9
Business activity (sales), past 3 months ⁴	-34	-35	-34	-31	-29	-33	-29	-26	-27	-24	-25	-34	-29
Stock of goods ⁴	-4	-2	2	-2	-7	-1	-1	-1	0	0	1	9	-1
Expected business activity (sales), next 3 months ⁴	-6	-13	-6	-3	-8	1	-7	1	-9	-8	-5	0	1
Orders placed with suppliers, next 3 months	-20	-27	-26	-24	-23	-20	-19	-16	-23	-23	-16	-20	-12
Expected employment, next 3 months	-3	-1	-4	0	1	-3	1	0	1	-2	-1	-1	-1
Expected selling prices, next 3 months	-16	-8	-11	-13	-17	-2	-3	9	10	10	1	-3	0
CONSTRUCTION													
Construction Confidence Indicator ³	-47	-52	-49	-50	-45	-49	-44	-43	-48	-45	-45	-42	-38
Building activity, past 3 months	-43	-44	-40	-30	-25	-25	-28	-23	-32	-20	-25	-33	-28
Current overall order books ⁴	-86	-87	-90	-91	-86	-86	-81	-86	-86	-87	-76	-77	-75
Expected employment, next 3 months ⁴	-9	-17	-8	-9	-3	-12	-7	1	-11	-2	-13	-6	-2
Expected selling prices, next 3 months	-24	-24	-16	-13	-10	-14	-27	-14	-25	-20	-31	-27	-33
INDUSTRY													
Industrial Confidence Indicator ³	-9	-11	-16	-11	-11	-8	-8	-3	-10	-6	-11	-12	-9
Production, past 3 months	-9	-21	-20	-22	-14	-8	-14	-5	-8	-24	-19	-14	6
Current overall order books ⁴	-47	-49	-61	-53	-53	-44	-49	-44	-49	-46	-55	-56	-46
Current export order books	-41	-25	-41	-37	-38	-27	-32	-19	-28	-31	-11	-30	-36
Stock of finished products ⁴	-15	-15	-12	-17	-18	-22	-26	-24	-22	-17	-17	-19	-8
Expected production, next 3 months ⁴	7	0	0	2	3	-1	-2	10	-5	12	6	2	11
Expected employment, next 3 months ⁵	-4	-7	-5	0	0	-4	-1	-1	-1	3	0	0	-1
Expected selling prices, next 3 months	-5	1	2	3	1	0	-2	6	-3	5	5	2	-3
CONSUMERS													
Consumer Confidence Indicator ³	-31	-30	-24	-20	-25	-30	-32	-22	-18	-19	-21	-14	-13
Financial situation of household, past 12 months	-38	-42	-41	-35	-34	-34	-31	-31	-27	-28	-30	-26	-23
Expected financial situation of household, next 12 months ⁴	-12	-16	-14	-5	-11	-14	-19	-8	-7	-10	-8	-3	0
General economic situation in Cyprus, past 12 months	-45	-51	-43	-37	-37	-40	-41	-35	-30	-26	-22	-20	-12
Expected general economic situation in Cyprus, next 12 months ⁴	-16	-15	-9	1	-9	-23	-26	-8	-2	-5	-2	8	10
Consumer prices, past 12 months	-19	-16	-14	-23	-28	-38	-14	-12	-2	-7	-9	-11	-15
Expected consumer prices, next 12 months	-30	-18	-20	-33	-43	-37	-26	-18	-6	-13	-12	-18	-22
Expected unemployment in Cyprus, next 12 months ^{4,5}	35	26	21	22	29	24	24	22	13	11	19	13	11
Major purchases at present	-43	-47	-43	-40	-48	-38	-42	-39	-43	-38	-43	-35	-38
Major purchases intentions, next 12 months	-53	-53	-48	-46	-52	-51	-45	-45	-41	-40	-47	-43	-39
Savings at present	-33	-38	-34	-24	-31	-29	-32	-24	-25	-30	-23	-19	-25
Savings intentions, next 12 months ⁴	-60	-63	-53	-55	-52	-58	-59	-50	-52	-52	-56	-48	-51
Statement on the current financial condition of household	-1	-7	-1	0	-2	1	-1	3	3	1	0	4	1

Notes:

- ¹ Positive responses refer to increase/improvement/ above normal/very or fairly likely, while the opposite holds for negative responses. Data are seasonally adjusted.
- ² The weights used in the calculation of the Economic Sentiment Indicator reflect the contribution of each sector to the GDP of Cyprus.
- ³ The calculation of the confidence (composite) indicator is described in http://ec.europa.eu/economy_finance/indicators/business_consumer_surveys/userguide_en.pdf.
- ⁴ The responses to this question are used in the calculation of the confidence (composite) indicator for each survey.
- ⁵ Following a suggestion by the European Commission, the responses to this question are not adjusted for seasonality.

Since May 2008 the Economics Research Centre, in collaboration with RAI Consultants Ltd, have been conducting the Business and Consumer Surveys in Cyprus, as part of the Joint Harmonised European Union Programme of Business and Consumer Surveys. The programme is co-financed by the European Commission.